

Sari Luhtanen

**TUHKIMO
TENNAREISSA**

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

Copyright © 2023 Sari Luhtanen ja Kustannusosakeyhtiö Otava
ISBN 978-951-1-44550-0

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2023

1.

Tennari

Tässä tulee yksi tärkeä fakta minusta: enemmän kuin mitään inhoan myöhästymistä. Jopa enemmän kuin väljähtynyttä ja lämmintä kokista, jota inhoan sydämeni pohjasta. Haluan aina ehdottomasti olla ajoissa paikalla, oli kyseessä leffaan lähtö parhaan kaverini Jossun kanssa, tai ranskantunnit, vaikka inhoan niitäkin (vika ei ole kielessä, vaan opessa, jonka lähestymiskulma on vahvasti Euroviisu-pohjainen eikä tule auttamaan minua tippaakaan, jos joskus päätän suuntautua diplomaatin uralle). Kun on ajoissa, voi teatterista valita rauhassa parhaat paikat just keskeltä salia, ostaa juuri sen topin, jonka on halunnut, tai tarvittaessa jäädä turvaan takariviin treeneissä, jos ei ole ihan paras päivä.

Nyt siis olin auttamattomasti myöhässä, mutta se ei todellakaan johtunut minusta. Potkunyrkkeilytunti urheilutalolla oli venähtänyt liian pitkäksi, ja minulla oli ihan sika-kiire bussiin. Jos missaisin sen, joutuisin odottamaan puoli tuntia ja silloin voisin yhtä hyvin kävellä. Olin vain nopeasti kiskaissut hupparin treenikamppaideni päälle ja laittanut

tennarit jalkaan. Sitten juoksin hullun lailla ulkoportaita alas ja...

Ensin minulla oli ihana tunne, että suorastaan liidin ilmassa, minkä ansiosta olisin pysäkillä silmänräpäyksessä, mutta se ihanuus kesti vain katoavan hetken, koska sitten tajusin olevani menossa pää edellä kohti rosoisia sementtilaattoja. Apua! Yritin epätoivon vimmallalla pysyä pystyssä tai edes pudota pepulleni, jotta kasvoni olisivat yhtä kauniit jatkossakin. Pepun saisi aina piiloon. Huidoin käsillä kuin sekopäinen tuulimylly ja saatoin päästää pikku kiljaisunkin, kun hain tasapainoa. Turhaan.

Onneksi juuri sillä sekunnilla, kun luulin tömähtäväni kiipeästi portaisiin, joku otti minua lujasti kiinni käsivarresta. Pelastus! ehdin ajatella ja hengähtää jo helpotuksesta. Mutta apuun tullut ei tietenkään ollut tajunnut, että kun minulla oli vauhti päällä, niin minullahan oli vauhti päällä. Sillä seurauksella sankarillinen auttaja putosi istualleen portaiden päähän, ja minä tietty muksahdin suoraan hänen syliinsä. Enkä mitenkään kevyen somasti. Hän kellahti iskun voimasta täysin kumoon.

Olin niin nolona. Koetin päästä mahdollisimman nopeasti ylös ja sopertelin sekavasti jotain anteeksiopyynnön tapaista samalla kun oioin huppariani. Vasta silloin katsoin häntä silmiin. Syväälle silmiin. Ne olivat pähkinänruskeat, ja kaduin välittömästi himpun verran, että olin ponnahtanut niin kärkeästi jaloilleni.

– Ohoh, Joonas sanoi ja hänkin nousi pystyyn.

– Joo sori, oli vähän kiire, selittelin vielä hätäisesti, kos-

ka mietin kuumeisesti, olinko treeneistä edelleen punainen ja oliko hiki ehtinyt puskea hupparin läpi. Jos minulla nyt olisi isot märät laikut kainaloissa, en ikinä antaisi sitä itselleni anteeksi.

Nostin maahan lennähtäneen treenikassini ylös ja sipaisin hiuksia pois otsalta. Halusin sanoa jotain tilanteeseen sopivaa, siis jotain hauskaa ja itseironista kaikkien sitcom-tyttöjen huolettomaan tyyliin, mutta käsikirjoitus oli ihan totaalisien hukassa.

– Tiedän, kuka on syyllinen, Joonas sanoi.

Näytin varmaan edelleen ihan pöhköltä, ja sitten Joonas muitta mutkitta polvistui eteeni. Haukoin henkeä.

– Tämä tossun nauha, hän naurahti ja sitoi tennarini auki päässeen nauhan vähän kömpelölle rusetille. – Pikkusisko tekee tätä jatkuvasti ja on aina polvet ruvella.

– Ai joo, oli tosi kiire bussille, sanoin ja tajusin samalla ihan satavarmasti jääneeni kyydistä, mutta oliko sillä loppujen lopuksi niin suurta väliä? Aina tulisi uusia busseja, pähkinänruskeita silmiä ei niinkään.

Joonas taisi noustessaan nähdä pettymykseni bussin takia, mutta ei sitä, että sisimmässäni hymyilin ihan hölmönä.

– Ottaisin sinut muuten kyytiin...

Joonas viittasi kohti maassa lojuvaa skeittilautaansa. Sille ei todellakaan mahtunut kahta, vaikka olisin kyllä ollut valmis yrittämään. Voi itku!

– Ei se mitään, minä kävelen. Kiitti avusta.

– Joo, nähdään koulussa, Joonas sanoi ja nousi laudalleen.

Katsoin hänen selkäänsä, kun hän lähti rullailemaan pois-päin. Joonas sai sen näyttämään niin helpolta ja vaivattomal-ta. Pian hän olisi kadonnut näköpiiristäni. Huokaisin hennosti ääneen. Poika, jonka huomion olin jo viikkojen ajan yrittänyt herättää koulussa, oli vihdoin jutellut minulle, jopa polvis-tunut eteeni, mutta nyt se hetki oli ohi, ja minun piti lähteä talsimaan hikisenä kotiin. Toinen vähän syvempi huokaus...

Yhtäkkiä Joonas oli taas edessäni.

– Minulla ei ole oikeastaan kiire, hän sanoi ja sai yhdellä polkaisulla laudan lennähtämään kainaloonsa. – Mennäänkö samaa matkaa?

Ja niin Joonas ja minä lähdimme kävelemään kotia koh-ti. Juttelimme niitä näitä, tai ehkä minä juttelin vähän enem-män (koulusta, kickboxingista, kulmakarvojen korostami-sesta), koska hermostuneena minulla on tapana olla äänessä koko ajan. Vaikkei Joonas ehkä puhunutkaan kovin paljon, hän ainakin osasi kuunnella.

Me kävelimme, ja joka askeleella minulle valaistui entistä selvemmin asia, jonka olin syvällä sisimmässäni tiennyt Joo-naksesta koko ajan. Joonas oli parasta poikaystävämateriaa-lia. Ja nyt meidän hihamme koskettivat aina välillä. Elämäni oli kuin suoraan sadusta.

2.

Lista

Reilua kuukautta aiemmin olimme maanneet Josefiinan huoneen lattialla. Me vain oleilimme, mikä on yleensäkin ihan parasta, ja onnistuu kahdelta tytöltä, jotka tuntevat toisensa täydellisesti ja ovat olleet bestiksiä koko ikänsä. Minä naputtelin kännykkääni ja Jossu riipusteli sanoitusten pätkiä ja muita ajatuksia paksuun vihkoon. Jossu oli siinä asiassa täysin *old school*, minä luotin enemmän teknologiaan.

Sain naputteluni valmiiksi ja työnsin luurini Jossulle. Hän laski vihkonsa pois ja piteli kännykkääni hieman kulmat koholla. Siinä luki (ja tiedän tasan tarkkaan, ettei ole kieliopillisesti oikein käyttää otsikossa isoja kirjaimia, mutta tässä nimenomaisessa tapauksessa, kun halusin korostaa sitä, että nämä hankkeet olivat tulevaisuuteni kannalta toistaiseksi merkittävimmät, ne ehdottomasti puolustivat paikkaansa) tärkeydeltään nousevassa järjestyksessä:

Tehtävät Ennen Kesälomaa

- 1) hanki täydellinen kulmakynä
- 2) hanki kesätyöpaikka

3) hanki poikaystävä

– Okei, tajuan jotenkin nuo kaksi ekaa, ja niitäkin voisit vähän selittää, mutta tuo kolmoskohta on minulle ihan täysi kysymysmerkki, Jossu sanoi mietteläänä.

Jossu ei ehkä ollut ihan messissä, mutta yleensäkin hänessä oli huippua se, ettei hän ikinä tyrmännyt mitään suoralta kädeltä.

– Ensinnäkin kulmakarvat ovat nyt se tosi iso juttu, enkä ikinä saisi porukoilta rahaa laitattaa oikeasti omiani jossain salongissa. Toiseksi – ja tuohon aiempaan liittyen – minun on ihan pakko a) saada omaa rahaa ja b) päästä välillä pois kotoa. En kestä enää olla käsi ojossa ja perustella ihan jokaista pikku juttuakin, etenkin kun Late ja Pete nostavat heti hirveän metelin, että minä saan aina kaiken eivätkä he ikinä saa mitään. Viime viikolla, pelkästään siksi, että minun piti mennä ostamaan uusi hammassuoja...

Tässä kohti on pieni välihuomautus paikallaan. Late ja Pete olivat siskopuoleni, Lauriina ja Petriina. Mutta selostan idyllisen ihanan uusperhetilanteeni vähän myöhemmin.

Jossu antoi minulle kännykkäni takaisin ja katsoi minua tyyliin, että valitusvirteni oli entuudestaan liiankin tuttu, ja vaikka Sini-Ella Tuhkala oli kaikin puolin mahtava tyyppi ja ollut alakoulusta asti hänen ehdoton bestiksensä, tämän oli korkea aika mennä listan kolmanteen, kiinnostavimpaan ja kysymyksiä herättävimpään kohtaan. Jossu oli mestari mahuuttamaan tosi paljon asioita yhteen katseeseen.

– Meillä alkaa yläkoulun vika luokka, aloitin. – Minun pitää keskittyä kouluun, että pääsen tosi hyvään lukioon. En voi

haaskata aikaa poikaystävän etsimiseen enää syksyllä ja jos lykkään sen myöhemmäksi, kaikki parhaat on jo viety. Niin kuin parhaat paikat leffateatterissa ja kaikkein siisteimmät topit. Pitää olla ajoissa, jonon kärjessä!

Jossu näytti edelleen elävältä kysymysmerkiltä, joten jatkoin.

– Kuulin, kun Ilona puhui kavereilleen.

– No just.

Siskopuolieni lisäksi selitän myöhemmin tilanteen myös Ilonan kanssa. Nyt riittää, kun sanon, että rakkaasta suomen kielestämme puuttuu yksi erittäin ratkaiseva tietynlaista ihmissuhdetta kuvaava sana: *frenemy*.

Panin kyllä merkille, että nyt Jossu hymyili vähän vinosti ja pyöräytti silmiään, mutta minusta asia oli täysin looginen.

– Ilona sanoi, että hankkii poikaystävän tänä kesänä juuri siitä syystä. Enkä minä aio jäädä kakkoseksi.

Jossu oli taas ruvennut kirjoittelemaan ja piirtelemään vihkoonsa.

– Siksi tein listan sopivien tyyppien plussista ja miinuksista, jatkoin. – Lopulliselle karsintalistalle pääsivät Teemu, mutta hän on minuun nähden suhteettoman pitkä ja allerginen koirille...

– Eihän teillä ole koiraa, Jossu heitti väliin.

– Ei vielä, mutta jossain vaiheessa minä pehmitän isän, vastasin ja jatkoin. – Koeta nyt keskittyä tähän asiaan, äläkä pliis keskeytä. Otto oli karsintalistalla hyvänä kakkosena, kunnes istuin hänen viereensä ruokalassa ja näin ne kama-lan sottaistet syömätavat. Ihan tosi, silloin kerran alakoulus-

sa, kun me teimme luokkaretken kotieläintilalle ja siellä oli ruokinta-aika, niin se oli pientä tähän verrattuna. Ja siinä samalla muistin, että Oton isovelikin on superärsyttävä. Eli sotaisuus voi hyvinkin olla perinnöllistä...

– Ethän sinä seurustelisi veljen kanssa, Jossu keskeytti taas.

– En, mutta kuten hyvin tiedät, tyyli on kokonaisvaltainen asia, selitin kärsivällisesti, koska nyt alkoi tuntua, ettei Jossu tahallaan halunnut ymmärtää.

– Ehkä sinä voisit ihastua johonkin poikaan ja sillä selvä. En ole ihan satavarma, voiko sen asian päättää noin vain.

– Tämä on paljon helpompaa, eikä mitään jää sattuman varaan. Sitä paitsi, kun minä päätän jotain, niin minä myös teen sen. Halusin pitkän polkkatukan ja kasvatin sen. Ennätysvauhdilla. Halusin kympin matikan murtolausekkeista ja epäilijöitä riitti, mutta sain kympin. Nyt minä haluan poikaystävän, ja se oikea on löytynyt.

– Eikä kyseessä ole sama tyyppi, johon Ilona on mahdollisesti iskenyt silmänsä?

– Mistä minä tietäisin Ilonan asiat? tokaisin tuhtuneesti, koska moinen epäily oli suorastaan loukkaava. Tosin hieman pitkin hampain piti myöntää, että Ilonan maku oli keskimääräisesti ihan hyvä, vaikka välillä vähän överi.

Jossu oli nyt nojautunut vähän minua kohti ja selvästi odotti jatkoa, enkä minäkään malttanut pitää häntä enää jännityksessä.

– Tämä poika on supermukava, tulee aina ajoissa kouluun, pukeutuu kivasti, ja tekemäni taustatutkimuksen mu-